

odšteje stroške za tacega pobiralca. To postopanje popolnoma odobravamo — menda je do mala najshodnejše; tudi je priporočamo povsod, kjer ne morejo člani naših podružničnih odborov do družbenic ali družbenikov.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranji položaj. — Mej vlado in mej Čehi obstoječe nasprotje se je zadnji čas silno poostrilo. Vlada pritiska na vso moč, da se mora iz notranjega uradovanja na Češkem odpraviti zadnji sled češčine, in ker se praški višjesodni predsednik temu pritisku ni hotel udati, je odstopil. S tem je prišel češki minister Rezek v jako neprijeten položaj, zakaj vse javno mnenje pravi: ali nima ta minister prav nič vpliva in ne more preprečiti zoper Čeha naperjenih sklepov vlade, potem naj odstopi, ali pa se ga sploh nič ne vpraša, in potem naj tudi odstopi. Tudi sicer jako previdno češko plemstvo začelo je energičnejše nastopati. Tako je te dni vodja češkega plemstva deželni maršal knez Jurij Lobkovic pri otvoritvi češkega obrtnega muzeja imel govor, v katerem je odločno in ostro obsodil narodnostno politiko sedanjega ministrstva. To je znamenje, da se vevplivni češki aristokratje pripravljajo na energičnejše nastopanje zoper vlado.

Volilno gibanje se razvija čedalje živahnejše. V raznih kronovinah se vrše sedaj volitve volilnih mož. Vse kaže, da bodo nemški radikali nekaj mandatov pridobili, socialni demokratje pa nekaj mandatov izgubili.

Deželni zbori se snidejo, kakor je ministrski svet v sredo sklenil, mej 15. in 20. decembrom, a zborovali bodo le nekaj dni. V češkem deželnem zboru hočejo tudi deklaracijo nadvojvode Frana Ferdinanda na razgovor spraviti.

Nesloga mej Čehi. — Mej mladočeškimi voditelji sta dve struji. Jedna, radikalnejša, hoče, naj se na vsak način nadaljuje obstrukcija, druga je proti obstrukciji. Tej stoji na čelu bivši predsednik mladočeškega kluba dr. Engel. Sodi se, da v slučaju, če se mej tema frakcijama ne doseže sporazumljenje, se utegne mladočeški klub razcepiti na dva dela.

Hrvatska. — Te dni se je sešel hrvatski deželni zbor. Opozicija namerava spraviti na razgovor vprašanje o bosanskih železnicah in pa deklaracijo nadvojvode Frana Ferdinanda glede prestolonasledništva. Ban je obljubil, da se ta deklaracija predloži hrvatskemu saboru, a bržčas ne bo mogel svoje obljube izpolniti, kajti ministrski predsednik Széll je v nasprotju s to obljubo izjavil v ogrskem parlamentu, da se deklaracija hrvatskemu saboru ne predloži, češ, Hrvatska je del Ogrske in je s sklepom ogrskega parlamenta ta zadeva tudi zanj urejena in dognana.

Nemčija. — Te dni se je sešel nemški državni zbor. Socialni demokratje so zahtevali, naj se jim v predsedstvu prepusti jedno mesto. To se ni zgodilo in sicer so druge stranke rekle, da zategadelj ne, ker bi se soc. demokrat ne hotel pokloniti cesarju. Velika razprava se je vnela o nemški ekspediciji na Kitajsko, ki stane že doslej 152 milijonov mark. Vlada se je izrekla zoper razdelitev Kitajske. Za prihodnje dni je napovedana velika razprava o podkupljivosti berlinske policije.

Srbija. — Razni listi so poročali, da se je mej srbskim kraljem in njegovim očetom Milanom dosegla poravnava, čemur pa se oficijalno odločno oporeka.

Francija. — Združeni reakcionarci so poskusili strmo-glaviti sedanje ministrstvo s tem, da so je obdolžili, da prodaja odlikovanja. Ta poskus se je izjalovil, in je zbornica izrekla vladi zaupanje. Poroča se, da pripravlja vlada zakonski načrt glede konfiskacije premoženja cerkvenih kongregacij, katero premoženje znaša nad tisoč milijonov frankov.

Vojna v južni Afriki se nadaljuje še vedno. Buri se bore v raztresenih četah, a delajo Angležem silno preglavico in mnogo škode. Te gverila-vojne pač še dolgo ne bo konec. Prezident Krüger je došel v sredo v Marziljo. Kakor se potrjuje, se mu je posrečilo, rešiti vse transvaalske državne arhive in tudi državni zaklad, ki znaša 20 milijonov.

Nemško, madžarsko in slovensko „Svoji k svojim“.

I.

Vzemi katerikoli nemški časopis v roke, v vsakem najdeš ali milih tožba ali pa ostrih napadov na „slovenski šovinizem“, češ Nemci na gospodarskem polju ne poznajo narodnostnih gesel, dočim smo Slovenci na polje narodnega gospodarstva zanesli geslo „Svoji k svojim“, torej politično oziroma narodnostno geslo.

V resnici pa so razmere vse drugačne, kakor jih slikajo nemški časopisi in v resnici nas Nemci, kar se tiče šovinističnega nacionizma na polju narodnega gospodarstva še daleč prekašajo. Avstrijski Nemci so tega šovinizma ravno tako prešinjani, kakor Nemci „v rajhu“. Prusija meče neštete milijone skozi okno, da bi na Poznanjskem s pomočjo nemške kolonizacije zatrla poljski živel in Poznanjsko premenila v nemško provincijo. V času, ko nemški industrijalci in lastniki rudnikov in premagokopov bridko tožijo, da primanjkuje delavcev, v tem času izganja nemška policija slovanske delavce kar trumoma ali jih vsaj šikanira na vse načine in to zgolj iz nemškega nacionalnega šovinizma, če tudi ima industrija od tega veliko škodo. Ako že ni izhajati brez inozemskih, nenemških delavcev in obrtnikov, trpe v Nemčiji rajši švedske, italijanske in celo arabske ali kitajske delavce, kakor pa slovanske. Zlasti napram laškimi, arabskim in kitajskim delavcem in obrtnikom se doslej nemški šovinizem še nikdar ni oglasil, to pa zategadelj ne, ker stoje ti tuji delavci na nižji kulturni stopinji kakor nemški, ker nemški narodnosti niso čisto nič nevarni, in ker je tudi „standard of life“ teh tujcev veliko nižji kakor pri nemških delavcev, ker je neprecenljivega pomena za bisago nemških kapitalistov.

Nemški šovinizem na narodnogospodarskem polju se zrcali tudi še na drug način. Prosluli „katederski socialisti“ so se v zadnjih letih prelevili v nemške nacionalce najhujše vrste. Adolf Wagner, Schmoller, Weber, Sering in drugi teh kateder socialistov oznanjajo, da se mora vsa vzhodna Nemčija brezobzirno in s porabo največje krutosti germanizovati.

Kaj pa avstrijski Nemci, ki s tako ogorčenostjo postavljajo naše geslo „Svoji k svojim“ na sramotni oder?

Ti Nemci izvršujejo na vseh poljih narodnega gospodarstva z veliko brutalnostjo tisto geslo, ki je mi največ samo z besedami oznanjamo, na katero pa vsi tako radi pozabljam. Nemec se dosledno ogiba slovan-